

ŠOLSKO TEKMOVANJE V ZNANJU VESELE ŠOLE - 9. RAZRED

IME IN PRIIMEK .....

OSNOVNA ŠOLA .....

SKLOP 1	SKLOP 2	SKLOP 3	SKLOP 4	SKLOP 5	SKLOP 6	SKUPAJ
						48

1. 1. V Pilu smo brali članek o cepivih.

Obkroži DRŽI, če je trditev pravilna, oziroma NE DRŽI, če je trditev napačna.

/ 2

Francoski mikrobiolog in kemik Louis Pasteur je prvi razvil cepivo proti virusu stekline.

DRŽI.

NE DRŽI.

Harald zur Hausen je dokazal, da je okužba z virusom HPV povezana z rakom na materničnem vratu.

DRŽI.

NE DRŽI.

1. 2. Cepiva ogromno pripomorejo k omejevanju širjenja prenosljivih bolezni.

Proti koliko različnim nalezljivim boleznim so trenutno na voljo cepiva?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

/ 2

a. 19

b. 34

c. 25

d. 12

1. 3. Kako se imenuje virus, ki kroži med ljudmi v zimskem času in povzroča pri dojenčkih in majhnih otrocih vnetje na pljučih?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

/ 2

a. Mumps.

c. Hepatitis.

b. Bordetella pertussis.

d. RSV.

**1. 4. Veliko smo izvedeli o revoluciji v medicini. Dopolni poved.
Na črtice zapiši manjkajočo besedo.**

/ 2

Iz vzorcev tkiva pljuč umrlih iz prve svetovne vojne je znanstvenikom šele leta 1996 uspelo določiti genski zapis virusa gripe, ki so ga poimenovali ____ _ .

SKLOP 1

8

**2. 1. V Veseli šoli smo se učili o nalezljivih boleznih.
Obkroži DRŽI, če je trditev pravilna, oziroma NE DRŽI, če je trditev napačna.**

/ 2

Hepatitis A, pri katerem zbolimo z bruhanjem, drisko, vročino in vnetjem jeter, prinašajo komarji iz tropskega pasu Srednje in Južne Amerike.

DRŽI.

NE DRŽI.

Malaria je bolezen, ki napade jetra in povzroča rumenico kože. Po navadi zbolimo, ko se vrnemo iz oddaljenih krajev.

DRŽI.

NE DRŽI.

**2. 2. V Veseli šoli smo raziskovali valute sveta. Kaj v španščini pomeni beseda *peso*?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.**

/ 2

- a. Denar.   b. Zlato.   c. Teža.   d. Blaginja.

**2. 3. Katera država nima svoje valute in uporablja evro, čeprav ni članica Evropske unije?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.**

/ 2

- a. Lihtenštajn.   b. Grenlandija.   c. Andora.   d. Švica.

**2. 4. Učili smo se o temperaturi in napravah, ki jo prilagajajo našim potrebam.
Obkroži DRŽI, če je trditev pravilna, oziroma NE DRŽI, če je trditev napačna.**

/ 2

Ledišče vode po Kelvinovi absolutni temperaturni lestvici je pri 373,15 K.

DRŽI.

NE DRŽI.

Celzij se je pri svoji temperaturni lestvici ravnal po agregatnem stanju vode in določil lestvico med točko zmrzovanja in uparjanja vode.

DRŽI.

NE DRŽI.

SKLOP 2

8

**3. 1. Spomnimo se na temperaturno lestvico. Katerega od naštetih znakov za zapis enote uporabljamo za zapisovanje temperature po lestvici, na kateri ima temperatura na površini Sonca vrednost 9945?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.**

/ 2

- a. G   b. K   c. °F   d. °C

**3. 2. V Veseli šoli smo veliko izvedeli o hladilnih napravah. Dopolni spodnjo poved.
Na črtice zapiši manjkajočo besedo.**

/ 2

Kompresor je najbolj glasen del hladilnika, ki sesa in stiska hladivo na višji tlak in temperaturo.

Od tod gre hladivo v prenosnik toplote, ki ga imenujemo ____ _ N ____ _ .

3. 3. Spodaj so trditve iz veselošolske teme Toplo – hladno. Ena trditev NE drži. Prečrtaj trditve, ki NE DRŽI.

/ 2

1. Če je vrelišče vode enako 212, potem je ledišče vode enako 273,15.
2. Električni radiatorji vsebujejo olje, ki ga segreva električna.
3. Leta 1862 je francoski inženir na razstavi v Londonu predstavil napravo za izdelovanje ledu, ki je lahko izdelala 200 kg ledu v eni uri.

3. 4. Pri Veseli šoli smo brali knjigo #3špehbombe. Kdo je Klaus von Strudel? Obkroži pravilni odgovor.

/ 2

- a. Mareillin mačkon.
- b. Brat Mireillinega očeta.
- c. Mireillin oče.
- d. Hakimin brat.

SKLOP 3

8

4. 1. Učili smo se o osvajanju vesolja. Kdo je bil prvi astronaut, ki je poletel v vesolje aprila leta 1961? Odgovor zapiši na črtice.

/ 2

_____ G _____

4. 2. Zaradi gibanja Lune in Zemlje okoli Sonca na nebu vidimo bolj ali manj obsijan del Lune. To sta mlaj in ščip. Približno koliko dni je med njima? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

/ 2

- a. 8   b. 15   c. 29,5   d. 28

4. 3. V Veseli šoli smo brali o velikem koraku za človeštvo. Dopolni poved. Na črti zapiši manjkajoči besedi.

/ 2

Po projektu _____ ljudje niso več stopili na Luno. Sovjetska zveza je leta 1970 na Luno poslala robotsko vozilo, imenovano _____.

4. 4. Raziskovali smo potek zgodovinskega dogodka, pristanka na Luni. Obkroži DRŽI, če je trditev pravilna, oziroma NE DRŽI, če je trditev napačna.

/ 2

Raketni inženir Wernher von Braun je najprej sodeloval z nacionalsocialistično Nemčijo, po vojni pa razvijal rakete za ZDA.

DRŽI.

NE DRŽI.

V Apollu 6 so astronauti prvič poleteli v orbito okoli Zemlje.

DRŽI.

NE DRŽI.

SKLOP 4

8

5. 1. Ena od veselošolskih tem je govorila o vulkanih. Katero od naštetih območij je najbolj ogroženo, če izbruhne vulkan Mount Pelee? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

/ 2

- a. Havaji.
- b. Indonezija.
- c. Karibi.
- d. Sicilija.

5. 2. Deli Zemlje plavajo na raztaljenih, mehkih kamninah Zemljinega plašča. Kako jih imenujemo?
Odgovor napiši na črto.

/ 2

5. 3. O ognjenikih smo izvedeli veliko zanimivega.
Obkroži DRŽI, če je trditev pravilna, oziroma NE DRŽI, če je trditev napačna.

/ 2

Premer Zemljinega jedra meri 4370 km.

DRŽI.

NE DRŽI.

O plinijskem izbruhu govorimo, kadar magma, bogata s plini, eksplodira pod nizkim pritiskom in se oblak žarečega plina, pepela in kamenja vali po pobočju kot plaz.

DRŽI.

NE DRŽI.

5. 4. V Veseli šoli smo veliko izvedeli o nevarnih vulkanih. Dopolni spodnjo poved.
Na črtice zapiši manjkajočo besedo.

/ 2

Vulkanske gore se tresejo in rušijo ter sprožajo zemeljske in snežne plazove. Sneg se pomeša z zemljo in nastane smrtonosen blatni tok, imenovan tudi _____.

SKLOP 5

8

6. 1. V Veseli šoli smo podrobneje spoznali velikega skladatelja Beethovna.
Obkroži DRŽI, če je trditev pravilna, oziroma NE DRŽI, če je trditev napačna.

/ 2

Beethoven je štiritorski motiv "Ta-ta-ta-taam" v 6. simfoniji opisal: "Tako usoda trka na vrata."

DRŽI.

NE DRŽI.

Beethoven je uglasbil pesem Oda radosti, ki jo je leta 1785 napisal Ignac Schuppanzigh.

DRŽI.

NE DRŽI.

6. 2. Koliko klavirskih sonat zajema Beethovnov opus? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

/ 2

a. 16

b. 32

c. 23

d. 11

6. 3. S kakšnim nazivom označimo glasbenega izvajalca, ki na tako izjemni ravni obvladuje inštrument, da gledalcu "vzame dih"?
Odgovor zapiši na črto.

/ 2

6. 4. Znanje tujih jezikov odpira vrata v širni svet. Izberi nalogo: reši angleško nalogo, če se učiš angleščino, oziroma nemško nalogo, če se učiš nemščino.

/ 2

Pri vsaki slovenski besedi dopiši angleški pomen. Odgovor zapiši na črto ob besedi.
Write the translation of the words.

podtalna voda _____

_____

globina _____

Pri vsaki slovenski besedi dopiši nemški pomen. Odgovor zapiši na črto ob besedi.
Schreib zu jedem slowenischen Wort die deutsche Bedeutung dazu.

podtalna voda _____

globina _____

SKLOP 6

8